

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 171 (5842)
АВГУСТЫН
28
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1949 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

Сая 20 мүнгэ

Шахтёрой үдэр

Мүнөөдөр манай орон шахтёрой
дөрө тэмдэглэжэ байна. Энэ ха-
гсал горнягуудай найдар
харин бүхы советскэ арадай
шээр мүн болоно. Манай арад
советскэ оронойнгоо урда
шээрүүд туйлаан габылае үн-
дэр сэргэнэ.

Бүтээгдэжэ найдар—шахтёрой
дөр хада СССР-эй Верховно Со-
вет Президиумэй 1947 оной сен-
тин 10-ай Указаар жэл бүри
дээрлэгдэх гэжэ тогтоогдон
на. Парти, правительство бол-
горнягууд тухай тон ехэ анха-
оролдолго гаргана.

Нүүрнэй промышленностин
дээршэд арадай ажахын тон
роусалгатай халбаринуудай нэ-
дэ хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр хада
дээрш гээшэ промышленностин
то илээмэнийн мүн гэжэ
И. Ленинэй зааһаниие ханана,
адай ажахы түлшээр хангаха
Эхэ оронойнгоо урдахи өөх-
харюусалгы ойлгоно.

Революцин урда тээхи Россия
дээршэй гансахан база—Донбас-
с юм. Кузбасста, Уралда,
Сибирьт, Дунда Азида болон
Востогто нүүрнэй про-
мышленность тон ахир тулюур бай-
тай байгаа. Орон дотор абтадаг
нүүрнэй миң 12 процентн зүүн
шээрүүда абтадаг байхан юм.

Советскэ засагай жэлүүдтэ нүүр-
нэй промышленность, илангаяа
нүүрнэй, тон ехэ далайсатай
дээршэ дүжөө. Зүүн районуудай нүүр-
нэй промышленность социалисти-
кэ гүрэнэй хүсөөр, Ленин—Ста-
лин партинын ударидалгаар тог-
шээр байгуулагдаһан байха

Советскэ шахтёрнууд — больше-
вик партине тойрон нигтар
шадхай, коммунизмын түлөө тэм-
дэдэй түүрү ээргэдэ ябалсагшад
Шахтёрнууд залуу советскэ
шээрүүн түүрүүшын жэлүүдтэ
ажалын дутагдалы ба экономиче-
сандаралы усадхын түлөө
Сталиной урягаар эршэм-
шанга тэмсэл хэһэн байха юм.

Советскэ табанжэлүүдэй үедэ
шээрүүд болбол нүүр Сталиной
шээр дор, социализмын оро-
нойнгоо промышленностине хүр-
гил тулада шадмар бэрхээр
дээршөө, нүүрнэй шэнэ ба-
жууде байгуулан, шахтанууде
дээршөөлөө.

Советскэ ороноо хамгаалгын Агууехэ
шээр хүдэр хүндэ жэлүүдтэ со-
ветскэ горнягууд (оронойнгоо ажа-
л) түлшээр хүсэд хангажа, дай-
нэ ялаха хэрэгтэ ехэ юумэ бу-
на байна. Донскэ ба Подмос-
ков нүүрнэй бассейнууде дай-

санай саг зуура эзэлээд байха-
дань, Кузбассай, Карагажын,
Уралай нүүрнэшэд промышленно-
стине, транспортые болон электростан-
цинууде нүүрнээр хангажа
байгаа.

Мүнөө, дайнай һүүлдэ шах-
тёрнуудай шэн габыата ажал ха-
даа манай орондо дайнай ушаруул-
хан шарханууде түргээр эдгээр-
хэ хэрэгтэ, манай экономикые шэнэ
хүсэтэйгээр халбаруулан хүгжөөхэ
хэрэгтэ, советскэ хүчүүдэй жаргал-
та байдалы улам хайжаруула хэ-
рэгтэ иматга ехэ үүргэ дүүргэжэ
байна. Эгээл нимэ дээршээ шах-
тёрско найдар советскэ хүн бүхэ-
нэй найдар мүн болоно.

Дайнай һүүлэй сталинскэ табан-
жэл хада нүүрнэй промышлен-
ностин хүдэлмэрилэгшэдэй урда
шэнэ, бүри харюусалгатай зорилго-
нууде табина. Табанжэлэй һүүл-
шын жэлдэ орон доторнай 250 мил-
лион тонно нүүрнэн абтаха ёһотой.
Энэ хада дайнай урда тээхи хэм-
жээнээ 51 процентээр ехэ болоно
гээшэ. Зүүн районуудай нүүрнэй
промышленность табанжэл соо тон
ехээр хүгжөөгдөхэ байна.

Шахтёрой Үдэр хадаа табанжэ-
лы дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө
мүрөөндэ горнягуудай туйлаан
ажалай габыанууде хаража үзэхэ
үдэр мүн болоно. Манай ороной
нүүрнэй промышленностин хү-
дэлмэрилэгшэд шахтёрой Үдэрые
ямар амжалтануудаар угтаһанаа
мүнөөдөр харуула байна. Советскэ
Эхэ оронойнгоо шахтёрнуудай дун-
да Галуута-Нуурай рудоуправле-
нийн коллектив мүн лэ бага бэшэ
амжалтанууде туйлана. Энэ
коллектив Республикакса Хүндэл-
лэй доскада хараһаа харада бэшгэ-
дэнэ. Мүнөө тэдэнэр нүүрнэ малтан
абха жэлэйнгэ түсэбэ шахтёрой
Үдэр хүрэтэр үлүүлэн дүүргэе. Ажа-
лайн бүтээсэ үнэгэрэгшэ жэлэйхитэй
жэшбэл 15,9 процентээр ургаа.
45 хүн—табанжэлэйнгэ түсэб, 100
гаран хүн—жэлэйнгэ түсэб дүүр-
гэнхэй.

Советскэ хүнүүд туйлаан дээрээ
тогтодог заншалгүй юм. Тэдээр
гансал урагшаа, бүри ехэ амжалта
туйлахын түлөө эрмэлзэдэг байна.
Нүүрнэй промышленностин зорил-
гоуд хада ажалай бүтээсые улам
дээршүүлжэ, нүүрнэй өөрын
үны хилдэрүүлжэ, шанарынь хай-
жаруулжэ, табанжэлэй түсэбэ
болзорһоон урид дүүргэжэ ябадал
болоно. Ингэжэ нүүр Сталинда
үгэһэн үгээ дүүргэхэ гээшэ горня-
гуудай нэрэ түрүн хэрэг мүн боло-
но.

Шахтёрой Үдэрөөр дашарамдуу-
лан манай шэн габыата шахтёр-
нуудта амар мэндэ хүргэе!

**ШАХТЁРНОУДАЙ ЭРХИМ ХАНИ НҮХЭР
АГУУЕХЭ СТАЛИН МАНДАХА БОЛТОГОЙ!**

Уранзурааша И. Тоқтөв гэгшын зураһан ба «Угжетехникадаар» хэблэгдэн гарлагдан плакат.

ШАХТЕР

Урэм үргэлһэн
Үндэр хүдэр хүбүүн
Утэр түргэлэн,
Уурхай худар ороно.
Энэ — шахтёр,
Иланга хэзээш ажалдаа.
Эхэ нүүр
Эрхим суутайл орондоо.
Гаран дор
Гэрэл яараад гэгээтэй.
Гараа шангаар
Адхаһан хүн шэнээтэй.
Энэ — шахтёр,

Эбхэн нормоёо дүүргэнэ.
Энэ нүүр
Эбтэ байдлаа дуулана.
Хонго бүрин
Хорбод метрээр дабхина.
Холо башын
Коммунизмын түлшэ бэлдэнэ.
Энэ шахтёр
Эсэхэ гээшые мэдэдэгүйл.
Энэ нүүр
Этигэдһэнэ мартадаггүйл,
Зарим нэгэнэй
Залуу гэнтэ байгаа хаань,
Залуу уладай

Эргэһээ гэдэргээ гараа хаань,
Энэ шахтёр
Энхэрэн тэрэниие хургадаг.
Энэ нүүр
Элжээ өөртөө бэлдэдэг.
Арюун олон
Амжалтын гэнжэ холбуулан,
Стахановец болон,
Сталин багшадаа магтуулан.
Энэ шахтёр
Иланга хэзээш ажалдаа.
Энэ нүүр
Эрхим суутайл орондоо.

Д. ГУНЗЫНОВ.

МАНАЙ БЭЛЭГ

Мүнөө манай шахтыё механизиро-
вэлхэ хэрэгтэ гүрэнэй зүгһөө хэдэн
зуун мянган тухэриг номологдожо,
врубовой машинанууд, хэдэн ар-
баад насосууд болон хүсэтэ мотор-
нууд ашаглайда оруулагдаад,
энээнэй урда тээ улаан гараараа
нүүрнэ малтадаг шахтёрнууд шэнэ

техникые шэн зоригтойгоор шу-
далжа байнад.
Шахтёрэй Үдэрэй урда тээ дэл-
гэрһэн социалистическэ мүрөөсөөн
соогуур бидэнэр ехэхэн амжалта-
нууде туйлаабди. Миня 7 үдэрэй
туршада 4 мянга шахуу тонно
нүүрнэ малтай байжа, хэрэглэгшэд-
тэнэ хүргэһэн байгаади.

Мүнөө манай шахтёрнууд сүүдхэ
бүридэ 100 тонноһоо доошо бэшэ
эрхим шанартай нүүрнэ Эхэ орондоо
үгэхэһөө гадна, хүсэ ехэтэй шэнэ
электростанци барихын түлөө
эршэ зангидан тэмсэжэ байнад.

Ц. Будаев, № 3 шахтын
партигруппорг.

Таряа хурялгада бүхы хүсээ элсүүлхэ!

Таряа үдэр бүри
тушаана

Байкало-Кударын аймагай Крас-
ноярска сельсоветэй «Майн 1» кол-
хозой (правленин түүрүлэгшэ
БМАССР-эй Верховно Советдэй де-
путат нүүр Т. Сычев) гэшүүд таряа
бэлдэхэй түсэбэ сентябрин 20
хүрэтэр дүүргэхэ гэжэ уялга абаад,
тэрэнээ амжалтатыйгаар бэлүүлжэ
байна.

Тус колхозой гэшүүд таряа ху-
рялгада найнаар бэлдэхэн байна.
Тэндэ хушалтатай, ток заһабарил-
лан, сүүдхэдэ 20 тонно таряа хатаа-
таг «Голинский» системн сушилка
хэһэн байна. Энээнэй ашаар, сагай
уларилай ямарыше байхада таряа
сохио ба хатааха аргатай болоо.

Тинн, энэ колхоз таряа ту-
шаалгада үдэр бүри хабаадажа,
түүрүүшын арбан үдэрэй график
150 процент дүүргэһэн байна.

Эндэхэ колхознигууд таряа ху-
рялгы бегони болзор соо, эрхим
шанартайгаар дүүргэжэ, гүрэнгээ
болзорһоо урид тоосохын түлөө со-
циалистическэ мүрөөсөө үргэнээр
дэлгэрүүлэнхэй. Тэрэ мүрөөсөөндэ
жаткын машинист Перхов, механи-
ческа сушилкын машинист Жилин,
транспортна бригадын бригадир Ор-
лов гэшүүд түүрүүлжэ ябана.

И. Байкальский.

Эмхигүй аналай хойшолонгууд

ЗАЙГРАЕВО. (Телефоноор абта-
ба). Аймагай колхозууд таряа ху-
рялгы тон ехээр унжагайруулжа
байна. Аяар августын 25 хүрэтэр бү-
хы аймаг дотор оройдоо 200-гаад
гектар таряан хадагаһан байха
юм. Тинмэһээ һүүлэй үдэрүүдтэ та-
рия хуряаха графикаа нэгэше кол-
хоз дүүргэгүйл. Мүн миңл 3—4 кол-
хоз гүрэндэ таряа тушаалгы эхил-
һэн байна. Тельманэй нэрэмжэтэ
колхоз аймаг соогоо түүрүүлжэ, та-
рия хурялгада ороо һэн. Гэбшые,
хурялгын түүрүүшын үдэрһөө хойшо
таряа тушаалгы эмхидхэжэ шадан-
гүй, оройдоо 168 центнер таряа бэ-
лэдхэлэй пунктда абаһаһан байха
юм.

18 партсэздын нэрэмжэтэ колхоз
үрһэнэй ажахы эрхилдэг томохон
артель болоно. Эндэ горьтойхон тоо-
ной таряан хуряагдаха юм. Тээд,
мэнэ һая болотор эндэ энэ гэхэ тоо-
ной таряан хуряагдаагүй байба.

густын 19-дэ хурялгы эхилһөнше
һаа, мүнөө хүрэтэр гүрэндэ таряа
тушаагаагүй байһаар. Энэ хадаа
иматгал эмхигүй байдалһаа болоно.
Ушарын энэ колхоз хуряалга дээрэ
бүхы арга боломжоо ашаглаагүй
байха юм. Хурялгын түүрүүшын
үдэрһөө хойшо ажалай эмхидхэл
улар табигданхай. Жаткын маши-
нистууд болон таряа боогшод нор-
мснуудаа дүүргэнгүйл.

Гадна, энэ колхоз аяар мүнөө хүр-
этэр таряа хатааха сушилкануу-
дыше бэлдэхгүй байха юм. Тэрэ-
шэлын хурялгын бусад хэрэгсэлүүд
дутуу байна.

Занграйнхидай зайлашагүй шука-
лаа зорилго хадаа эдмэһэн таряа-
гаа энэ гэнээр хуряажа, гүрэнгээ
болзорһоо урид тоосохо хэрэгтэ бү-
хы хаба шадалаа элсүүлхэ ябадал
болоно.

А. Шергина.

Таряа сохио пунктнууд

Мүнөө жэлдэ манай республика
дотор электрын хүсөөр таряа сохио
22 пунктнууд хүдэлмэрилхэнь.

Курумкандай Аргадын гидро-
электростанци Калининай, Мален-
ковой ба Сталиной нэрэмжэтэ кол-
хозуудай таряа сохио 5 пунктнуу-
дые хүдэлгэхэ юм. Мүн тэндэ Мо-

лотовой нэрэмжэтэ колхоз өөрын-
гөө электростанцинын хүсөөр таряа
сохио байна.

Тэрэшэлен Кабанскада—6, Хэ-
жэнгэлэ—1, Иволгада—1, Мухаршэ-
бэртэ—1, Бичурада—2, Прибай-
кальскада—5 пунктнууд хүдэлмэрилхэ
юм.

750 хүдэлмэришэд табанжэлэйнгээ даалгабарие дүүргээ

ПВЗ-гэй комсомолцууд ба за-
луушуулай дунда табанжэлые дүр-
бэн жэлдэ дүүргэхын түлөө со-
циалистическэ мүрөөсөөн үргэн да-
лайсатыйгаар дэлгэржэ, хараһаа
һара бүхэндэ үйлдбэрин бүтээсэ
дээршлэнэ. Байгша оной августын
1-дэ заводой 750 хүдэлмэришэд
табанжэлэйнгээ даалгабарие дүүр-
гэһэн байна. Тэдэнэрэйнь 288 хү-
нинь залуу хүдэлмэришэд болохо
юм. Тэрэшэлен комсомольско-за-
луушуулай зургаан бригада та-
банжэлэйнгээ программа дүүргэн-
хэй.

Заводой хүдэлмэришэдэй дунда
6 — 7 ба 11 жэлэй даалгабари хүр-
этэр дүүргэһэн стахановецууд
олон.

Э. Качунас.

Һарынгаа түсэб дүүргэбэ

Улан-Удын модной заводой кол-
лектив социалистическэ мүрөөсөө
үргэн далайсатыйгаар дэлгэрүүл-
нэй ашаар, үйлдбэрин үндэр бүтээсэ
туйлана. Байгша 1 августын
24-дэ модо хорөөдэлгэ ба модо
ашалгаар һарынгаа түсэбэ валова
продукциин талаар гүйсэдхэбэ.

Заводой түүрү бригада ба эрхим
стахановецууд һарынгаа түсэбэ
болзорһоон урид гүйсэдхэһын тү-
лөө эдбэхитэй шангаар хүдэлмэрил-
һэн байна. Уһанһаа модо татажа
гаргада нүүр Багайловой брига-
да 2 — 3 нормо дүүргэнэ. Тэрэ-
шэлен модо хорөөдэгшэ нүүр
Васильев үдэр бүхэндэ 7 нормо хүр-
этэр дүүргэнэ.

Энэ амжалта лагаад туйлагдааб
гэхэдэ, хүдэлмэрин хүсые зүбөөр
табижа, политическэ-нигтын хүдэл-
мэри үргэнээр ябуулан дээршээ
болоо.

Тэрэшэлен хүндэ хүшэр хүдэл-
мэринүүдые механизацилжа, үйлд-
бэрин бүтээсые хураггүй ехээр
дээршүүлһэн байна. Гэхэтэй хамта,
ехэ алмалта хэдгэ ба продукциин
өөрын үнэ сэнгые 9 тухэригөөр хим-
даруулан байна.

Өбдолшо стахановна

Улан-Удын «Победа» гажа олас-
борилгын артелиин № 9 өбдолой
мастерскойдо эхэнэрүүдэй шялаа
малгай өбдог мастераар Сусанна
Лешукова хүдэлмэрилнэ. Энэ хадаа
ажалай үндэр бүтээһын үлгэр жэ-
шээ харуулаг эрхим стахановка
юм. Нүүр Лешукова үнэгэрэгшэ
июль һара соо табанжэлэйнгээ даал-
габарие дүүргэд, мүнөө 1951 оной
түсэбэ бэлүүлжэ ороо.

Нуралсалай шэнэ жэлдэ зорюулан багшанарай гэрнүүд байгуулагдана, библиотекэнүүд нээгдэнэ

Оройн эхин ба дунда хургуули-
дэй 150 мянга үдүүтэй багша-
дэй үүдэ эмхидхэгдэһэн эк-
сперту болон туристка аян зам-
дээршүүд ба выставкэнүүдые
магада, түүхэтэ газарнуудаар
магада олоороо хабаадаа. Нур-
алсалай амаралтын үедэ олон
хургуудай багшанар Москва ба
Минсктаар, Урал ба Алтайгаар,
Сибирьтаар, Закавказьда
хэбэ.

Багшанарай ба хургуулинуудай би-
блиотекэнүүдтэ научна, педагогиче-
ска, политическэ ба урһанхайнай
хэдын мянган том номууд эльгэг-
дээ.

(ТАСС).

Власовой бригада 108 мянган пүүд загаһа бариха

Маткын суута загаһашан нү-
дэ Власов Хабаровска хизаарай за-
вожда И. В. Сталинда эльгээ-
шээтэ гараа табижадаа. Брига-
да өгсөл түүрүүлэн, 100 мянган
пүүд загһа бариха ба жэлэйнгээ
августын 25-да дүүргэжэ
байна.

Августын 15-да нүүр Власовой
бригада 106512 пүүд загһа бариха.
Солого загаһашанай хульбэрилдэг
коллектив 20 мянгаһаа доошо бэшэ
пүүд загһа бариха уялга абаһан
байна.

Н. Хазагаев.

СТАЛИН БАГШАДАА ҮГЭНЭН УЯЛГАЯ АРЮУНААР ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ!

Улаан тугта гүүртэ

Талын булаг гэжэ нотагта түбхнэн «Улаан-Удэнг» колхозой хүнэй-товарна фермын нэгэ гүүртэ Ц. Найданова хүтэлбэрилдэг. Энэ гүүртэ гансахан колхоз соогоо бэшэ, мүн Сэлэнгын аймаг соо түрүүлжэ ябана. Гүүртэ болбол 1949 ондо эбэртэ бодо мал үсхэбэрлэхэ түсэбөө 108 процент дүүргэжэ. Мүн 80 үнэс ороондо оруулхын орондо, 86 үнэс оруулхан байна. Мүнөө 30 тугал абаад, бүрин бүтэнээр түлжүүлжэ байхай. Байшта оной ноябрийн 1 хүрэтэр үшөө 26 тугал «бахаар» хүлеана. Тинхэдэ гүүртын хүдэлмэрилэгшэд тугл абаха түсэбөө 16 толгойгоор үлүүлэн дүүргэжэ байна.

Тэршэлэн малай ашаг шэмые дөөшлүүлнэй ашаар, хү нааха түсэбөө дүүргэжэ. Фермын наалишад Чутмунова, Бальжирова, Буянтуева гэгшад илангаяа ехэ амжалтанууды туйлана.

Артель соогоо илажа ябанан энэ гүүртэ правлений ба партийна организацингаа дамжуулгын Улаан тугые бүхөөр бариха байна. Эдэнэр гансахан малаа харууналхаараа өһөдөнгөө ажалыа хизаарладаггүй, харин колхозой шухала хүдэлмэрилүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадсалсадаг юм. Энэ зундаа гүүртын хүдэлмэрилэгшэд өһөдөнгөө хүсөөр үбхэ сабшажа, 11 ехэ нури бодхоогоо. Мүнөө эдэнэр малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэжэ байна.

Нүхэр Сталинда үгэнэн уялгаяа тус гүүртын хүдэлмэрилэгшэд ингэжэ бэлүүлэнэ.

В. Бадашкеев.

Үбхэ хуряалгаяа дүүргэбэ

Адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхадни гэжэ нүхэр Сталинда бэшгэ эльгээн Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүд хэлэнэн үгэдөө хүрбэ. Эдэнэр августын 15-да үбхэ хуряаха түсэбөө сүм дүүргэжэ. Мүн 1000 тонно силос дарахан, 2050 центнер набшагата тэжээл бэлдхэнэн байха юм.

Үбхэ хуряалгын үедэ дэлгэрэн социалистическэ мурсыөөндэ тарянажалал 5-дахи бригада түрүү нуури ээлбэ. Тинхэдэ колхознигуудай дундааа нүхэд Ешнев, Цырендоржиева, Гымнинова ба бусад найн жэшэ харуулхан байха юм. Мүн сенокосилкын машинист Ц. Ганжуоров 150 гектар найн шанартайгаар сабшаа.

Мүнөө энэ колхозойхинд малай үбэлжэлгэдэ бэлдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүдые саг соонь, эрхим шанартайгаар үнгэртэгшын түлөө социалистическэ мурсыөөндэ бүри өршэтэйгээр оролсобо.

Ц. Будаев.

Адуу малаа олошоруулнабди

Манай артелиин гэгшүүд нүхэр Сталинда эльгээн бэшгэ соогоо абалан социалистическэ уялгануудаа үнэн хэрэг дээрэ бэлүүлхын түлөө эршэмтэй шангаар ажаллажа байна. Малажалал фермэнүүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд адуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулан, тэдэнэй ашаг шэмые дөөшлүүлжэ, гурбан жэлэй түсэбье амжалтатгайгаар дүүргэжэ хэрэгтэ бүхы шадалаа элсүүлжэ байха юм.

Тэрэнэй ашаар, манай колхозой малшал 1949 ондо горьтой амжалта туйлаба. Малажалыа хүгжүүлжэ гүрэнэй түсэб эбэртэ бодо малаар — 108 процент, хони ямаагаар — 132 процент, гахайгаар — 106,6 процент, шубуугаар — 252 процент дүүргэжэ байна. Тэршэлэн малай ашаг шэмэ нилээдгүй дээшлээ. Августын 20-ной мэдээгээр гүрэндэ

хү тушааха түсэбөө 90 процент дүүргэбди.

Малажалал бүхы хүдэлмэрилэгшэд абалан уялгануудаа амжалтатгайгаар дүүргэхын тулала социалистическэ мурсыөөндэ эдэбхитэйгээр оролсонхой. Хониной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд Д. Цырендоржиев, Б. Сакиев, Ж. Цыремпилов гэгшэд энэ мурсыөөндэ түрүү нууринуудые ээлжэ ябана.

Мүнөө манай колхознигууд, илангаяа малажалал хүдэлмэрилэгшэд адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө шууд тэмсэжэ байха юм.

Ц. Бармитов,

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правленийн түрүүлэгшэ.

Абахан уялгаяа арюунаар дүүргэхын түлөө

Нүхэр Сталинда Бурят-Монголой АССР-эй колхознигуудай, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон хүдөө ажахын научна шэнжэлэгчын эмхи зургаануудай ба нуралсалай газарнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй эльгээн бэшгэ соо абалан уялгануудаа бэлүүлхын түлөө Түнхэнэй аймагай Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой МТФ-гэй хүдэлмэрилэгшэд (дагшань нүхэр Ц. Бандеев) эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Тэдэнэр адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хүдэлмэриг түүрүүшын ээлжэндэ табинхай. Тин, үбхэ хуряалгын түсэб 115 процент, силос дарал-

гын — 101 процент, витаминна үбхэ бэлдхэлэй түсэбье 120 процент дүүргэбэ.

Тэршэлэн тус МТФ-гэй хүдэлмэрилэгшэд адуу малай ашаг шэмые дөөшлүүлхын түлөө үдэр бүри оролдонохой ашаар, гүрэндэ хү тушааха жэлэнгээ түсэб 77 процент болгоод байна. Фермын наалишад Булгутова, Бандеева, Хосомоева гэгшэд хү наалгаар горьтой амжалтанууды туйлаа.

Мүнөө энэ фермын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ хү тушаалгаяа сентябрийн 15 хүрэтэр сүм дүүргэжэ, малай үбэлжэлгэдэ эрхимээр бэлдэхэ гэгшэн зорилгоёо бэлүүлхын түлөө тэмсэжэ байна.

П. Шобонов.

50 гүүнхээ—50 унага

Лубсан Цыдыпов—Зэдын аймагай Боргойн сомоной Сталиний нэрэмжэтэ колхозой эрхим адуушан юм. Энэ хадаа жэл бури унагадые олоор абажа, тобир тарганаар тэнжээдэг байна.

1949 ондо нүхэр Цыдыпов 50

гүүнхээ 50 унага абаад, баранинен бүрин бүтэнээр түлжүүлжэ байха юм. Мүнөө үедэ адуун хүрэгүүдэ найн бэлшөөрдэ зүбөөр адуулжа, тобир тарган болгоно.

Д. Чимитов.

Дольдон МАПАСОН

АВГУСТ

Сэсэгтэ найхан тунга ногоотой Сэбар сабшалан үбнөө хурялгаад, Сэгсы. Манай хүлэрсөө сомонон Сэдхэл баясуулма хүрнүүдэй жэрүлдэнэ.

Алтан шара үргэн далай — Алда ундар шэнисын тарган Араатай колосоо гунхылган ханжуулаад, Абуулахаяа хүлээн мангын урнна.

Өөрөө ябадаг талын корабляар Өөрсэхэн сэбэрээр тарья хуряжа, Колхозой хоёр залуу комбайнер — Комсомолецүүд өһөдэ хоорондоо Ана муну урилдан мурсыэнэ, Алтан шара далай соогуур.

Олон бухал жэрүсэ бодхоогшод, Омогтой хүхюутэй хадуршад урматгайгаар Энэ жэлэнгээ эдэ найта таряе Эршэтэ ажалайнай аша үрэ гэлсэнэ.

Талын мүлрхэй, зурыма харгыгаар Тарья ашаатай машина обойлдон, Бушуу хурдаар, бүлэг бүлгөөрөө, Бушуулан тооно, шамдуу гүйлдэнэ.

Үргэн нугын зүлгэ дээгүүр Ухар малнууд атарлан бэлшэнэ. Артель, хургуулын сэсэрлэг соеугуур Алим жэмээ болоод, улайлдана.

Зүбэн бүрин үнгөөр будуулхан Зүгын гэрнүүдхэ мёдоор анхилна. Баян огордой ургамал сооноо Баярлан дохилоно наран сэсэгүүд.

Гүрэндөө имагтал тарган мал туушааха

Малажалал продуктууды бэлдэхэ тухай ССР Союзай Министрнүүдэй Сөвөдэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолдй ёһоор колхозууд ба колхознигууд гүрэндэ имагтал тарган мал туушааха уялгатай.

Гэбэшье, бэлдхэлэй органууд, түбхын түрүүндэ, «Заготскот» хадаа парти ба правительствын энэ эрилты дүүргэнгүй. Гэбэл, гансахан август нара соо мяханай комбинатда «Заготскотой» тушаалан бүхы малай 40 процентн дундааа доошоо шадалтай ба тэрэнэй тоодо 2 процентн туранхай байба.

«Заготскот» болбол бэлшээрн газартай ба малай тэжээлтэй бай-

башы, тушаажа абахан малаа таргалуулхын түлөө оролдонохой. Тэршэлэн, гүрэндэ тушаагдахан малай олонхын залуу мал болоно. Жэшээлхэдэ, август нара соо тушаагдахан малай 60 процентн залуу мал байгаа. Энэ хадаа гүрэндэ тушаагдаха колхозуудай малы шэлэжэ шаддаггүй байһы гэршэлэнэ.

Колхозой правленийүүд, зооветеринарна мэргэжэлтэд гүрэндэ тушааха малы шахажа таргалуулаха ябадалда шухала анхрал табиха ёһотой. Тинхэдэ бэлдхэлэй органууд имагтал тарган мал тушаажа абаха уялгатай гэшэ.

Л. Иванов.

Уранзураашадаа область хоорондоо конференци

РСФСР-эй Министрнүүдэй дэй дэргэдхи искусствын хэдые эрхилхэ комитет, СССР-эй ветска уранзураашадай Союз комитет ба «Всекохудожники» кооперативна бүлгэмэй 1949 оной сентябрийн түрүүн хоног соо Улан-Удэдэ Иркутск, Улан-Удын, Читын, Хабаровск, Якутскын, Владивостогой ба Ленинэй уранзураашадай областрондын творческо конференци гэрэгэхань.

Конференци дээрэ Советскэ зураашадай урда байгаа голгоноуд, РСФСР-эй уралан гын искусствые саададан хүрхэ зам тухай асуудал зүбшэнэ сэгдэжэ байна.

Конференциин үдэрнүүдтэ дагша республиканууд, хизага ба областнуудай уранзурааша зохёолнуудай выставкэ эмхидхэхэ байна. Выставка хадаа уранзураашадай нүүлэй жалнуудтэ хүдэлмэрин дүнгүүдые харуулаа гадна, тэдээрэй худалда саашанхи замые харуулха юм.

Выставкэдэ тагбидахан эмхидхэ конференциин худалмэри баадахан коллектив бүхэнэй «Явуулгын» байдалые зүбшэнэ гэдэ дүхэм боложо үгэхэнь уралан зурагтын искусствын шадая урхаха бодото хэмжээгэ ганаудые хараалжа үгэхэ бай-

Мүнөө манай Бурят-Монголой ветска уранзураашадай Союз комитетини үнгэргэхэ ба выставкэ эмхидхэхэ талаар ехэ худалда явуулжа байха юм. Выставка манай республикын уранзурааша творческо хүдэлмэри үргэнээр руулагдаха байна.

А. Герген.

Тобшо хонинууд

◆ Нүүдэл кино. Арюуныи фикациан тагай аймагай колхозта нүүдэл кино автомашинаар гэгэбэ. Тэрэ хадаа «Гансахан сайбалзана» гэгэн дуугардаг кайтана харуулха байна.

◆ Хэлэнэн үгэдөө хүрбэ. румканай аймагай Калининэй нэрэмжэтэ колхозой луговод У. Цыденов 100 гектар сабшалан гектар бүринөө 30 центнер ургуулхаб гэгэн уялга абахан гаа. Мүнөө тэрэнэй уасток дундаа 30—35 центнер үбхэн хүтэлбэрилдэг.

◆ Номой шэнэ магазин. Зиннай аймагай центр—Цакир тундо номой магазин нээгдэбэ.

◆ Шагта хэхэ цех. 1949 сентябрийн 1-нээ Улан-Удын ператор комсомолцэ гэжэ эрхилгэрильгэ артель палыто ба комсомол шагта хэхэ цех нээхэнэ.

◆ Фельдшерскэ пункт. Удын Пригороднэ районной элхамгаалха тагай Тальца поселкэ фельдшерскэ пункт нээбэ.

Ургаса хуряалгын үедэ комсомольско организацинуудай зорилго

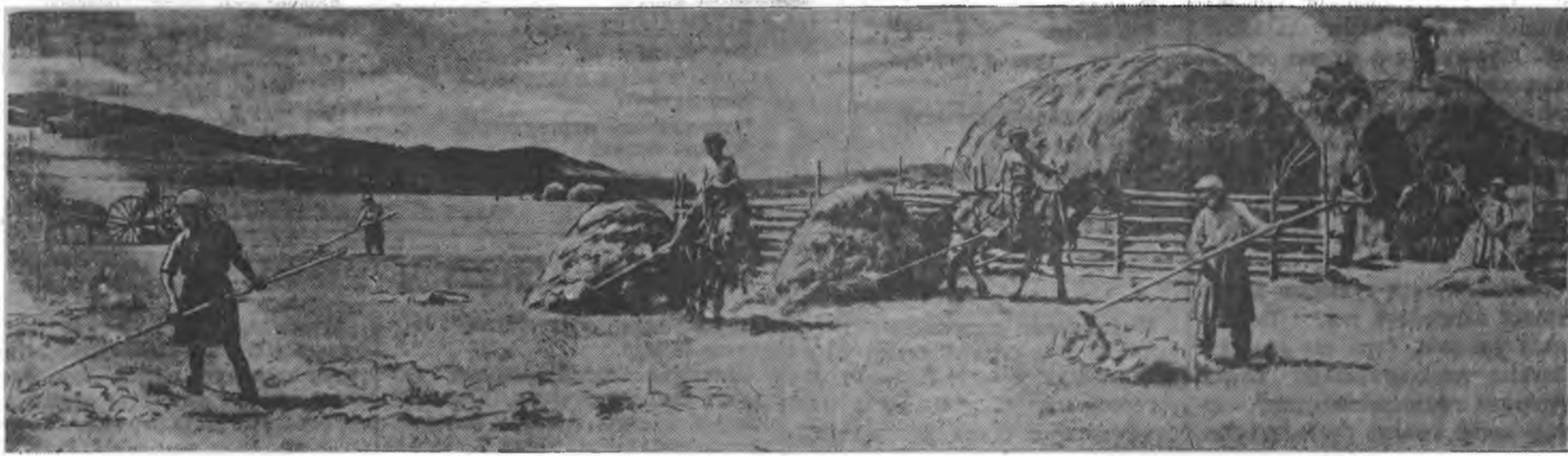
Республикын колхозуудай поликууд дээгүүр ургаса хуряалгын хүдэлмэри үдэртэ үргэдэжэ байна. 1949 оной ургаса хуряалгы богино болзор соо, эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, гүрэнгээ тарья талхаар болзорхоо урид тоосохын түлөө хэлэн олон комсомолцууд ба залуушуд социалистическэ мурсыөөндэ оролсонхой. Тэдэнэр түрүүшын үдэрнөө хошо йлэдбэри дээрэ үндэр бүтээлэ туйлан, абахан уялгануудаа нэрэртэй түрэтэйгээр дүүргэжэ байна. Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозой залуу машинистууд Константин Максимова ба Павел Максимов гэгшэд тус бүридөө үдэр соо 8,5 гектар эрхим шанартайгаар хуряанд. Тинхэдэ Кударын аймагта нүхэр Жарниковай хүтэлбэрилдэг залуушуудай комбайнова агрегат үдэр бүри 12 гектар эрхим шанартайгаар хадаг байна.

Республикын комсомольско организацинуудай зорилго хадаа залуушуудай энэ үндэр эдэбхине улам ехэ болгожо, социалистическэ мурсыөө бодогоор хүтэлбэрилхэ, үнэтэ үүсхэл ба оролдогто гаргана хүнүүдые ходо дэмжэхэ ябадал болоно.

Ургаса хуряалгы богино болзор

«БУРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН»

2. 1949 оной августын 28.

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэгшүүд үбхэ хуряалгын үедэ улам абаад, аймагай бүхы колхознигуудта хандажа таргалан юм. Эдэ колхознигууд хэлэнэн үгэдөө хүрбэ. 3451 гектар сабшалантай үбхэ хуряажа, уялгаяа саг болзор соонь нэрэртэй түрэтэйгээр дүүргэбэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 5-дахи бригадынхид үбхэ хүржэжэ байна. М. Мининский фото.

на. Иволгын дунда хургуулин пионерүүд ба нургад тарянай гээлтэтэй тэмсэхын тулада 5 отряд эмхидхээд, ургаса хуряалгын үедэ нургага бүхэнэй 30 килограмм колос суглуулаха гэгэн уялга абаа.

Тэдэнэрэй урталые республикын хургуулинууд халуунаар угтажи абаа. Дүүрэн бэшэ мэдэгээр 130 отрядүүд эмхидхэгдэн байна.

Хүдөө ажахын шухала кампанинуудай үедэ комсомольско организацинууд воскреснигуудые эмхидхэжэ, колхозуудта туналдаг баянл дүршэлтэй болонхой. ВЛКСМ-эй Обком болбол энэ жэлэй ургаса хуряалга ба гүрэндэ тарья тушаалгын үедэ республикиска воскресник хоёр дахин үнгэргэхэ гэжэ шидхэлэн байна. Гадна, ВЛКСМ-эй олохон айкомууд аймаг дотороо хэдэн олон воскреснигуудые эмхидхэхэ байна. Эдэ воскреснигуудые урилшалан найнаар бэлдэхэ, эмхитэйгээр үнгэргэхэ шухала.

Городой эмхи зургаанууд ба промишленна предприятинуудай комсомольско организацинууд ургаса хуряалгын үедэ колхозуудта ехэхэй туналдамжа үзүүлхэ юм. ВЛКСМ-эй Пригороднэ райком ургаса хуряалга дээрэ хүдэлмэрилхын тулада комсомольско залуушуудай ударна бригадануудые эмхидхэн байна. Тинхэдэ паровозо-вагонно заводой комсомольско организаци полевой стануудай библиотекэнүүдтэ зориулан, номуудые суглуулха гэгшэн найн үүсхэл гаргаба. Эдэнэр үүсхэлые городской бүхы комсомольско организацинууд дэмжэхэ ёһотой. Мүн городой промишленности ба транспортн олохон предприятинууд МТС-үүд болон колхозуудай захилнууды дүүргэжэ

байна. Эдэ предприятинуудай комсомольско организацинууд ургаса хуряалгада хэрэгтэгдэхэ захилнуудые болзорхоо урид, эрхим шанартайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадсалсаха ёһотой.

Железнодорожно транспортн комсомольско организацинууд шэнэ ургасын тарья зөөлгэдэ тулалха гэжэ шидхэнхэй. Улан-Удэ станиций вагон заабарилгын пункттын комсомольско организаци хүдэлмэринн сагай хүлээр, тарья шэрэхэ 5 вагон заабарилда уялга абаа. Мүн замай 3-дахи отделенин комсомолцууд хянан шалгаха 30 гаран постнуудые эмхидхэн байна. Эдэнэр тарья тээлэн поезднуудай хүдэлмэрине шалгаха үүрэгтэй.

Ургаса хуряалгы амжалтатгайгаар дүүргэжэ, гүрэнгээ тарья талхаар болзорхоо урид тоосохын тулада колхознигууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда агитационно-нигын хүдэлмэри найнаар абуулга шухала. Тинхэдэ комсомолцууд ба залуушуд полевой станууд дээгүүр хөөрөлдөө үнгэргэхэ, газетэнүүдые уншаха, дайшалхы хуудануудые болон ханын газетэнүүдые гаргаха уялгатай.

Мүн полевой станууд болон тракторна вагончигууды шэмэлгэн гоёохо хэрэгтэ комсомолцууд эдэбхитэйгээр хабаадаха ёһотой гэшэ. Байкало-Кударын аймагай комсомольско организацинууд лозунг, плакадууды зуражэ, полевой станууд болон тракторн вагончигууды шэмэлгэн, мүн показателни досканууды бэлдэхэн байха юм. Байкало-Кударынхидэй энэ үсхэл нотаг бүхэн дэ дэмжэгдэхэ ёһотой.

ВЛКСМ-эй айкомууд хадаа вшй станууд дээгүүр хөөрөлдөө уншалга үнгэргэхын тулада бригадануудые эмхидхэхэ ба Ураннайханай самодетельно агитбригаданууд ба ВЛКСМ-эй комуудай элидхэлшэд поли хүдэлмэрилжэ байхан колхознуудта ураннайханай номеруу харуулжа, тэдэнэрэй дунда урга ба хөөрөлдөөнүүдые саг үнгэргэхэ ёһотой.

Эдэ зорилгонууды амжалтагаар дүүргэхын тулада ВЛКСМ-эй айкомууд комсомольско гурнууды бэхижүүлхэ шухала гэгшэнүүдые абаха байна. Хуряалгын түрүүндэ хуряалгын хүдэлмэри үдэрнээ эгээл шухала тогтоуд дээрэ комсомол группануудые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Эдэ группанууд залуушууды шээтэ ажалда зоригжуулхатэй гэшэ.

ВЛКСМ-эй айкомууд, колхоз совхозууд болон машинно-тракторна станцинуудай комсомольско организацинууд ургаса хуряалгын гүрэндэ тарья тушаалгы өһөдөнгөө эмхидхэхэ үүргын дээшлүүлжэ, залуушуудай азуувор эмхидхэхэ ёһотой. Туллада ВЛКСМ-эй айкомууд дэлмэрилэгшэд болон аймагай комсомольско эдэбхитэд ехэнхи тарья хуряалга дээрэ үнэн залуушуудай дунда хүдэлмэри ушартай болоно.

Республикын комсомолцууд залуушуул социалистическэ сөөнэй туг доро хүдэлмэри ургаса хуряалга ба гүрэнгээ тушаалгы болзорхоо дүүргэхэ зорилгы амжалтат шидхэлэхэ байнанинь лэ

